

כריתות

ולקמן י"ה, א', בברייתא רבי מחייב, כר"נ, ואף דרש"י ז"ל פירש, ד"ה ורבי מחייב, דלא בעי שתי חתיכות. הכוונה, דלא בעי שתי חתיכות בשעת אכילה, ונמצא בהדיא כן בפירוש רבינו גרשום מאור הגולה, וכלשון רש"י לקמן כ"ג, א' ד"ה זה, דלא בעי חתיכה משתי ולקמן כ"ג, א', במשנה, שגם השני מביא אשם תלוי, וזה כר"נ, ורבא איירי בה התם ולא פליג אעיקרא דדינא, ומשמע דלדינא מודה לרב נחמן, אפשר להכי פסק הרמב"ם ז"ל כרב נחמן, ויעויין באהבת איתן ע"ז, י"א, ויעויין בכ"מ ובתויו"ט, ובהשגת הרב תוס' חדשים על מ"ש התויו"ט, וסברא אלימתא היא הובא ברא"ש וכו', יעויין ברא"ש ובפילפולא חריפתא שם, שהוא כהתויו"ט, ובראשון לציון הוסיף להביא מתוס' ע"ז כ"ב, א', כהתויו"ט, א"כ סברא מקוימת היא. ושוב עיינתי בנזיר כ"ג, א', דקאמרה סתמא דגמרא אבל שתי חתיכות דאיקבע איסורא, א"כ סתמא דגמרא לא הביאה רק טעמא דרב נחמן, וזו ראיה גדולה להרמב"ם לפסוק כמותו.

שם כ"ה, א', אמרו עליו על בבא בן בוטא וכו' חוץ מיום אחד אחר יום הכיפורים וכו' המתן עד שתיכנס לבית הספק, הקשיתי לשאול שמא חטא מוצאי יום הכיפורים בלילה, ונמצא שביום כבר נכנס לבית הספק. ועוד לפי המדרש שהביא בטור או"ח סי' תקפ"א, ראשון לחשבון עונות, אמאי לא קאמר חוץ מיום הכיפורים עד סוכות — אמת דלמאי שפירש בקדושת לוי, דבר"ה ויוה"כ שהם ימי הדין, אפשר לומר שהיתה התשובה רק מיראה, שאין העונות מתהפכות רק לשגגות, אולם בסוכות שמקיימין מצוות עשה דסוכה ולולב בזמן שמחתינו, שהוא מאהבה, נתברר למפרע שהיתה תשובתם גם בימי הדין מאהבה, וצורך לחשוב כמה עונות היו להפכם לזכיות כיומא פ"ו, ב', וזהו ראשון לחשבון עונות, לא קשה מידי — והרה"ג ר' אליהו חאווערצאוו ז"ל אבדק"ק אוסטרהא, השיבני. עון הוא מזיד, לזה אין פנאי בין יוה"כ לסוכות מן ב' טעמים, א', משום טירדא דהכנות סוכה ולולב כמשנת חסידים פ"ב, מ"ב, שיגיעת שניהם משכחת עון. מזיד, ב', כסוטה כ"א, מצוה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא מן יצה"ר, ולא דווקא מצוה עצמה. אלא אפילו הכנתה, לא מיבעי לר' אליעזר דס"ל בשבת ק"ל, מכשירי מצוה דוחין שבת, אלא אפילו לרבנן, לענין הצלה מיצה"ר, מודו וודאי, דהכנת המצוה כמצוה עצמה, וראי', מתוס' ב"מ, כ"ט, א' ד"ה, והוי, דגם רבה מודה שבשעה שמתעסק כאבדה לצורכה — דלא הוי כ"א הכנה להשבה — שפטור מלמיתב וכו' ואף שיש לדחות, דמה ששוטחה לצורכה הויא ההשבה עצמה — שהיא בכלל מה שדרשו, והשבותו לו, ראה האיך תשיבנו לו, שם במשנה כ"ה, ב'.